

НАГЛАСИ НА ОБЩЕСТВОТО ОТНОСНО НАСИЛИЕТО КЪМ ЛЕКАРИТЕ

Май 2024

Паспорт и методология на изследването

Реализация на изследването: „Тренд“

Възложител: „Български лекарски съюз“

Обем на извадката: 1003 ефективни интервюта с респонденти на възраст 18+ г.

Представителност: За пълнолетното население на страната

Метод на регистрация: Пряко полустандартизирано интервю „лице в лице“

Период на провеждане: 11–18 май 2024 г.

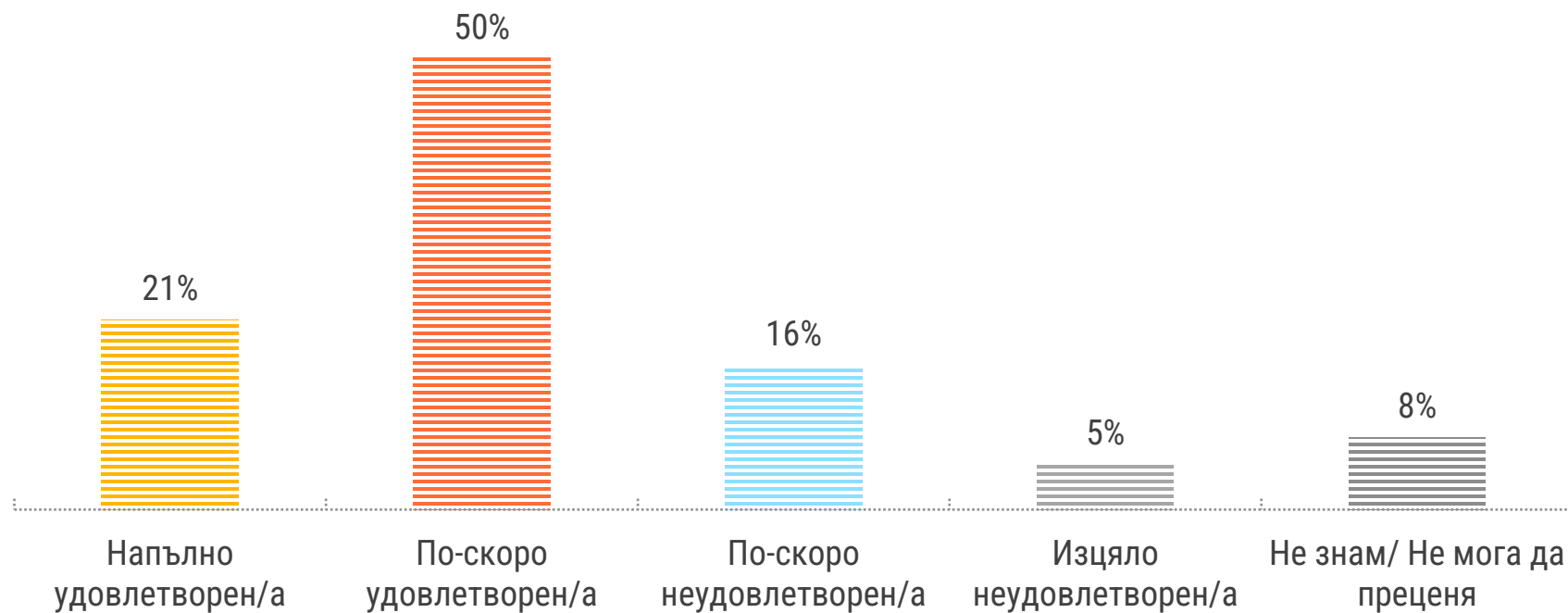
Максимално допустима стохастична грешка: $\pm 3.1\%$

Вие лично като цяло
удовлетворени ли сте или
не сте удовлетворени от
комуникацията си с
лекарите по време на
посещение?

Въпрос с предварително
зададени опции

Един отговор

База: 1003 респондента

Удовлетвореност от комуникацията

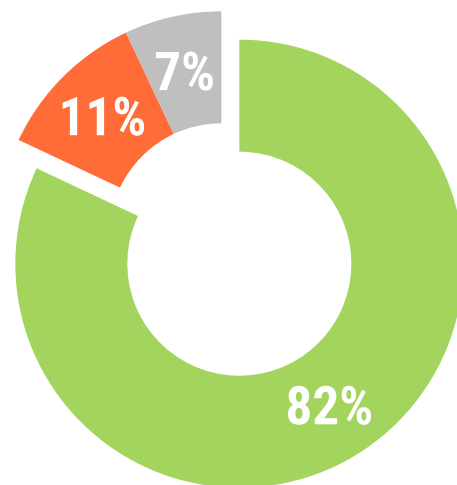
- Нивото на удовлетвореност от комуникацията с лекарите по време на посещение е високо – общо 71% са по-скоро или изцяло удовлетворени. Все пак следва да се отбележи, че преобладават умерените отговори.
- По-високо от средното ниво се регистрира сред висшистите, а с понижаване на образованието, делът намалява. Влияние оказва и разполагаемият доход – с покачването му се увеличава и степента на удовлетвореност.

Според Вас лично
обидните думи форма на
агресия ли са или не са
форма на агресия?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1003 респондента

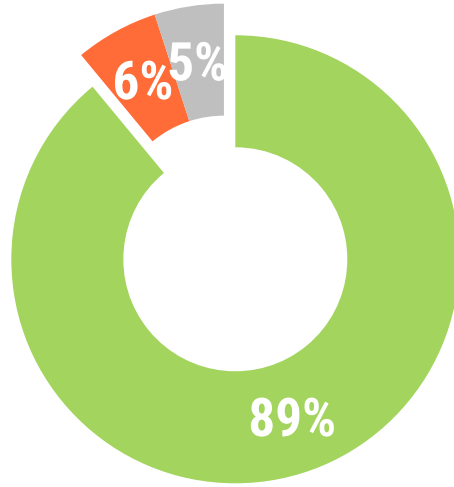
- Форма на агресия са
- Не са форма на агресия
- Не знам/ Не мога да преценя

А според Вас лично
отправянето на заплахи
форма на агресия ли е
или не е форма на
агресия?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1003 респондента

- Форма на агресия са
- Не са форма на агресия
- Не знам/ Не мога да преценя

Възприятие за агресия

- В българското общество се регистрира висока степен (82%) на консенсус, че обидните думи представляват форма на агресия.
- Приблизително 1 от 10 души открито признава, че според него това не е форма на агресия. По-често от средното това посочват мъжете, лицата между 30 и 50 г. и по-ниско образованите.
- С още по-голяма степен като форма на агресия се определя отправянето на заплахи – 89% са съгласни с това. Въпреки високата декларативна подкрепа, не бива да се подценява, че подобни въпроси често генерират т.нар. „престижни отговори“.

Според Вас лично доколко лекарите в България са изложени на риск от агресия от страна на пациенти?

Въпрос с предварително зададени опции

Един отговор

База: 1003 респондента

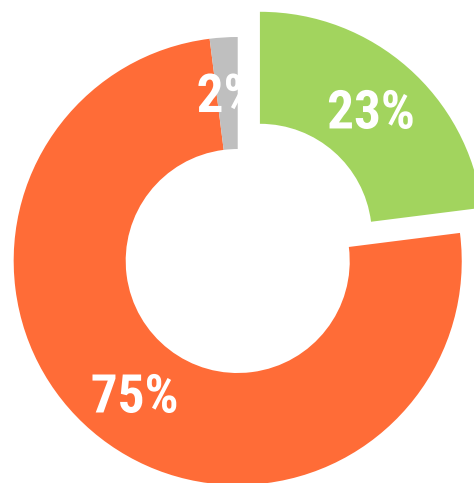
- Българското общество във висока степен е убедено, че лекарите у нас са изложени на риск от агресия от страна на пациентите. Общо 69% се съгласяват с това, като преобладават умерените отговори.

Вие лично ставали ли сте или не сте ставали свидетел на вербална агресия (обиди, псувни, заплахи) срещу лекар?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1003 респондента

■ Ставал/а съм

■ Не съм ставал/а

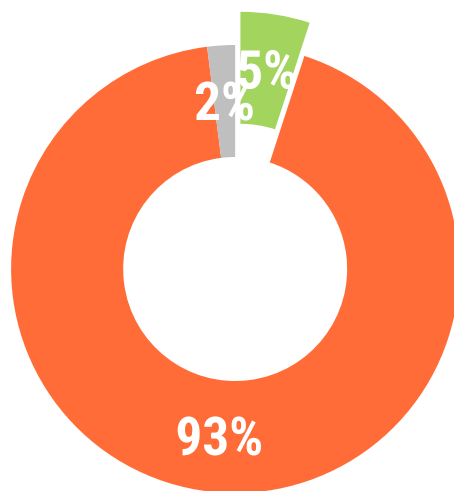
■ Не знам/ Не мога да преценя

Вие лично ставали ли сте или не сте ставали свидетел на физическа агресия срещу лекар?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1003 респондента

- Ставал/а съм
- Не съм ставал/а
- Не знам/ Не мога да преценя

Сблъсък с агресията

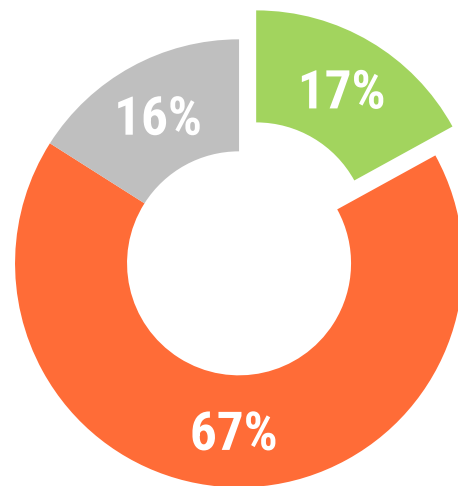
- Близко една четвърт (23%) са ставали лично свидетели на вербална агресия срещу лекари. Делът е по-висок от средния в столицата и по-нисък в селата. Това от една страна свидетелства за по-голяма честота на подобни явления, но също може да се разчете и като индикатор за по-ниска толерантност към подобни прояви.
- 5% споделят, че са ставали преки свидетели на физическа агресия, проявена към лекар. Това се равнява на около 250 хил. души.

Според Вас лично
агресивното поведение на
пациентите към лекарите
може ли или не може да
доведе до по-бързо
обслужване/ преглед/
поставяне на диагноза?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1003 респондента

■ Може да доведе

■ Не може да доведе

■ Не знам/ Не мога да преценя

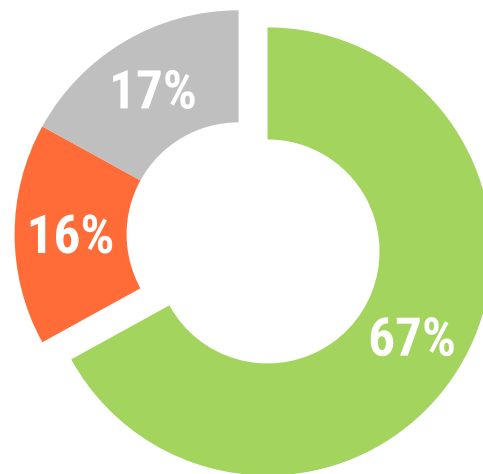
- Близко една пета (17%) споделят мнението, че агресивното поведение на пациентите спрямо лекарите може да доведе до по-бърз преглед. Тук най-ясно си личи разликата по образователно ниво – най-убедени в това са хората със средно и основно образование, докато висшистите споделят мнението в по-малка степен. Регистрира се зависимост и по тип населено място – жителите на столицата са най-малко убедени, в областните и малките градове делът е близък до средния, а в селата достига една четвърт.

Според Вас лично по-
доброто разбиране на
нуждите на пациентите
от страна на лекарите
може ли или не може да
намали проявите на
агресия към лекарите?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1003 респондента

■ Може да намали

■ Не може да намали

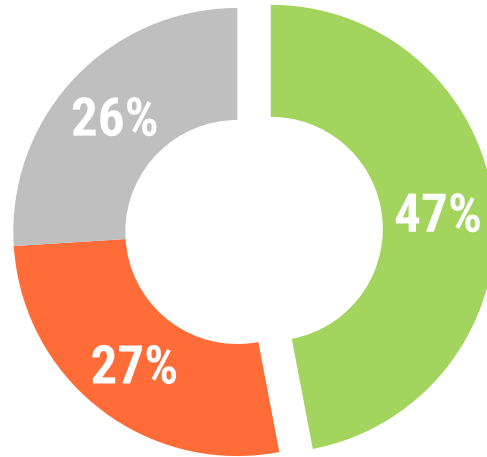
■ Не знам/ Не мога да преценя

Вие лично съгласни ли
сте или не сте съгласни с
твърдението, че в някои
случаи лекарите сами са
виновни за проявената
спрямо тях агресия?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1003 респондента

- Съгласен/а съм
- Не съм съгласен/а
- Не мога да преценя/Без отговор

Вина на лекарите

- Над две трети (67%) са на мнение, че по-доброто разбиране на нуждите на пациентите от страна на лекарите може да намали проявите на агресия спрямо лекарите. Високата подкрепа за подобно твърдение може да се интерпретира и като схващане, че лекарите отчасти сами провокират подобно поведение към себе си.
- Тази хипотеза се потвърждава от факта, че близо половината (47%) от респондентите са на мнение, че в някои случаи лекарите сами са си виновни за проявената спрямо тях агресия. Това се споделя по-често от средното от мъжете и лицата между 40 и 60 г.

До каква степен сте съгласни с всяко едно от изброените твърдения по отношение на лекарите:

Въпрос с предварително зададени опции

Един отговор

	Средна оценка	(4) Напълно съгласен/а	(3) По-скоро съгласен/а	(2) По-скоро несъгласен/а	(1) Изцяло несъгласен/а	Не мога да преценя
Длъжни са да взимат безпогрешни решения	3.3	44%	39%	10%	2%	5%
Длъжни са да са винаги на разположение и да реагират незабавно	3.1	31%	42%	17%	4%	6%
Длъжни са да предоставят незабавни решения на сложни проблеми	3.1	32%	40%	18%	3%	7%
Длъжни са да жертват личното си време за грижата на пациентите	2.7	21%	33%	26%	10%	10%
Длъжни са да знаят всичко по всеки въпрос	2.7	19%	32%	31%	9%	9%

База: 1003 респондента

Очаквания към лекарите

- Българите имат високи очаквания към лекарите. 83% са по-скоро или напълно съгласни с твърдението, че лекарите са длъжни да взимат безпогрешни решения, 73% смятат до някаква степен, че са длъжни винаги да са на разположение и да реагират незабавно, а 72% - че са длъжни да предоставят незабавни решения на сложни проблеми.
- Макар и със сравнително по-ниска степен на подкрепа свръхочакванията обхващат и личния живот – 54% са на мнение, че лекарите трябва да жертват личното си време за грижата на пациентите, а 51% очакват от тях да знаят всичко по всеки въпрос.

Според Вас лично кое от изброените е сред основните причини за агресията спрямо лекарите в българското общество?

Въпрос с предварително зададени опции

Повече от един отговор

База: 1003 респондента

Причини за агресията

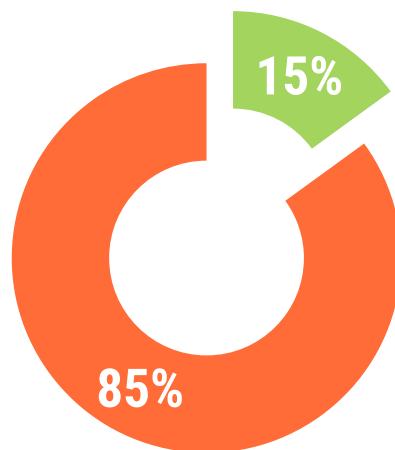
- Сред водещите причини за проява на агресия попадат такива, които са извън пациентите, т.е. попадащи в графата „лекарите сами са виновни“. На първо място сред причините за прояви на агресия към лекари респондентите поставят неудовлетвореността от услугите/лечението (65%), следвано от дългото чакане (60%) и скъпото заплащане на услугите (53%). Към това следва да се добавят и онези 47%, които смятат, че причината е неуважително отношение от страна на лекаря.
- Все пак високи натрупвания (около половината от респондентите) посочват, причини, коренящи се в пациента – употреба на алкохол и наркотици от пациента, както и емоционален стрес, а 35% посочват липсата на уважение към лекарите.

На Вас лично случвало ли Ви се е или не Ви се е случвало да изпитате чувство на агресия по време на посещение при лекар?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1003 респондента

■ Случвало ми се е

■ Не ми се е случвало

Кое от изброените е провокирало у Вас чувство на агресия по време на посещението Ви при лекар?

Въпрос с предварително
зададени опции

Повече от един отговор

База: 149, изпитвали
агресия

Изпитване на агресия

- 15% признават, че им се е случвало да изпитат чувство на агресия при посещение на лекар. Това признават по-често мъжете, лицата между 30 и 60 г. и по-ниско образованите.
- И тук следва да се има предвид, че поради непрестижността на отговора, е възможно делът да е по-нисък от реалния.
- Сред водещите причини за чувството на агресия респондентите посочват неуважително отношение от страна на лекаря (70%), неудовлетвореност от прегледа (69%) и дългото чакане за прием (66%).
- Близо половината (48%) посочват като причина за агресията скъпото заплащане за услугата.

Основни изводи

- Съществува широк консенсус сред българското общество, че лекарите са изложени на агресия от страна на пациентите.
- Около една четвърт лично са ставали свидетели на вербална агресия, а 5% признават, че са присъствали и на случай на физическа агресия.
- Въпреки консенсуса по темата, притеснително висок дял от респондентите са на мнение, че лекарите сами са си виновни за проявената спрямо тях агресия. В допълнение, проучването регистрира значително ниво на свръхопачвания към професията, което е предпоставка за неразбиране към спецификата на работата и по-ниска толерантност към практикуващите. Нереалистичните очаквания към професията, както и индивидуалното усещане, че „твоят проблем е най-важен и неотложен“ са част от възможните обяснение за проявите на агресия.

Адрес: ул. "Николай Хайтов" № 2Г, ет. 2, офис 2
1113 София

Телефон: +359 886 31 76 73

Имейл адрес: office@rctrend.bg

Сайт: www.rctrend.bg